
УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА
за стицање академског назива

МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Ужице, 2018/2019.

СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ ПЕДАГОШКОГ ФАКУЛТЕТА	
АДРЕСА ФАКУЛТЕТА:	Ужице, Трг Светог Саве 36 e-mail: fakultet@pfu.kg.ac.rs www.pfu.kg.ac.rs
ВАЖНИЈИ ТЕЛЕФОНИ:	Централа: 031/521-952 Продекани: 031/511-078 Студентска служба: 031/510-625 Деканат: 031/511-078
ФАКС:	031/511-078
ЖИРО-РАЧУН:	840-1378666-16

**РАД УПРАВЕ И СТРУЧНИХ СЛУЖБИ ФАКУЛТЕТА
СА СТУДЕНТИМА**

ИЗВРШИОЦИ	ИМЕ ЛИЦА	РАД СА СТУДЕНТИМА
Декан Факултета	Проф. др Снежана Маринковић	уторак 10,00–12,00 h
Секретар Факултета	Гордана Алексић	сваког радног дана 10,00–13,00 h
Продекан за наставу	Проф. др Сања Маричић	уторак 12,00–14,00 h
Продекан за научноистраживачки рад	Проф. др Јелена Стаматовић	уторак 12,00–14,00 h
Продекан за међународну сарадњу	Проф. др Далиборка Пурић	уторак 12,00–14,00 h
Студентска служба	Горан Вилотијевић шеф Студентске службе	сваког радног дана 11,00–13,00 h
Библиотека	Зорица Новаковић руководилац Библиотеке	сваког радног дана 8,00–18,00 h

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Педагошки факултет је наставно-научна установа, која у оквиру своје матичне делатности организује и студије другог степена, мастер академске студије за стицање академског назива *Мастер васпитач*.

Садржај програма мастер академских студија усклађен је са захтевима Болоњске декларације, законским одредбама, стандардима за акредитацију високошколских установа и студијских програма које је донео Национални савет за високо образовање Републике Србије и програмима сродних факултета у земљи и иностранству, а на основу *Закона о високом образовању* („Службени гласник Републике Србије“ број 76/05) и члана 24. *Пословника Комисије за акредитацију и проверу квалитета, Комисија за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије*, на седници 53. одржаној 27.11. 2008 – 31.1. 2009. године, донела је Уверење о акредитацији за друштвено-хуманистичке науке за Учитељски факултет у Ужицу Универзитета у Крагујевцу. Реакредитација студијског програма *Мастер васпитач*, број 612-00-00020/2014-04 је добијена 4.7.2014. године.

1. СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

1.1. Структура студијског програма

На Педагошком факултету у Ужицу организују се мастер академске студије за стицање академског назива **Мастер васпитач**.

Мастер академске студије имају укупно 60 ЕСПБ бодова уз претходно остварен обим студија од 240 ЕСПБ бодова на основним академским студијама.

Мастер академске студије трају једну годину, односно 2 семестра.

На мастер академске студије уписују се студенти који су завршили један од учитељских/педагошких факултета (уз претходно остварен обим студија од најмање 240 ЕСПБ бодова на основним академским студијама).

Студијски програм мастер академских студија састоји се од обавезних студијских предмета (први семестар), изборних студијских предмета (први и други семестар), праксе и завршног мастер рада.

У првом семестру у оквиру обавезних студијских предмета студенти изучавају: *Теоријске проблеме дидактике, Технологију васпитно-образовног рада, Методологију израде научног и стручног рада, Савремена схватања циљева васпитања и образовања, Страни језик*, а у оквиру изборног блока предмета првог семестра упознају се са савременим теоријским и практичним проблемима методика васпитно-образовног рада у предшколској установи, укључујући и феномен инклузивног васпитања.

У оквиру изборног блока предмета који се изучавају у другом семестру понуђена су по два изборна предмета из оквира понуђених области изборног блока II. Од два понуђена предмета студент бира један предмет.

Израда завршног мастер рада је обавезна за све студенте. Избор теме завршног рада, његова израда и одбрана регулисани су ближе општим и посебним актима Факултета. Завршетком ових студија студент стиче право уписа на докторске студије.

1.2. Циљеви студијског програма

Циљеви студијског програма *Мастер васпитач* произилазе и у складу су са основним циљевима и задацима Педагошког факултета на коме се овај програм реализује, а то су:

- стицање додатних знања са циљем проширивања и систематизације знања стечених на основним академским студијама и на тој основи развој критичког мишљења и способности примене знања;
- оспособљавање за примену знања у решавању конкретних проблема у васпитно-образовној пракси и областима дидактичко-методичких наука;
- оспособљавање за решавање сложених проблема користећи се интегрисаним знањем из бројних научних области и дисциплина које се изучавају на Факултету;
- оспособљавање за истраживање васпитно-образовне праксе у предшколској установи и примену утврђених резултата;
- оспособљавање за ефикасну дидактичко-методичку евалуацију и критичко промишљање сопственог рада;
- овладавање разноврсним начинима самосталног образовања и перманентног стручног усавршавања.

1.3. Исходи студијског програма

После завршених мастер академских студија студент може да:

- компетентно планира и реализује све облике васпитно-образовног рада у предшколској установи; проучава, истражује и унапређује васпитно-образовни рад у предшколској установи;
- планира и организује методичка истраживања;
- прати и примењује стручна научна достигнућа из области педагогије и наставе предмета у предшколској установи;
- врши дисеминацију стручних и научних знања и тако подиже образовни и културни ниво своје средине.

1.4. Компетенције студената

Савладавањем студијског програма *Мастер васпитач* студент развија опште и специфичне способности и стиче потребне компетенције за васпитачки позив.

Мастер васпитач оспособљен је за:

- разумевање каузалности васпитања и образовања у условима друштвено-економских промена
- самостално стицање знања и разумевање битних концепата у ширем домену дидактичко-методичких наука у области предшколског васпитања;
- компетентно и рационално планира и реализује васпитно-образовни рад у предшколској установи;
- самостално и у тиму планира и организује методичка истраживања, уопштава резултате и унапређује васпитно-образовну праксу; Оспособљава се за стручни истраживачки рад,
- критички прати и примењује новине у области дидактике и методике у решавању проблема у васпитно-образовном раду;
- оспособљен за коришћење савремених информационих технологија у васпитно-образовном раду и личном перманентном усавршавању;
- успешно компетентно комуницира са окружењем и „отвара“ предшколску установу према друштвеној и локалној средини.
- примену страног језика у стручном усавршавању.

1.5. Оцењивање и напредовање студената

Студент савлађује студијски програм *Мастер васпитач* полагањем испита и стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом. Према студијском програму, студент може да оствари 60 ЕСПБ бодова, при чему сваки наставни предмет има одређени број ЕСПБ бодова. Број ЕСПБ утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом јединствене методологије која важи важи све студијске програме.

Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се бројем поена. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, при чему минимални број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе износи 30, а максимални 70 поена.

Сваки предмет из студијског програма *Мастер васпитач* има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита.

Оцењивање и напредовање студената обавља се у складу са *Правилником о оцењивању и испитима*.

Утврђивање савладаности студијског програма *Мастер васпитач* верификује се оценом која изражава укупан рад у настави и на предиспитним обавезама и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

2. УПИС СТУДЕНАТА НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Педагошки факултет у Ужицу на Студијски програм *Мастер васпитач* уписује 15 студената.

Упис на мастер академске студије се спроводи на основу конкурса. Конкурс садржи: број студената за одређени студијски програм, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед кандидата, као и висину школарине коју плаћају студенти чије се студирање не финансира из буџета.

Универзитет расписује заједнички конкурс за упис на студије које се организују на Универзитету.

Конкурс се објављује најкасније пет месеци пре почетка школске године.

Универзитет утврђује број студената који се уписују на студијске програме а који не може бити већи од броја утврђеног у дозволи за рад.

Одлуку о броју студената за упис у прву годину студијског програма, који се финансира из буџета, доноси Влада по прибављеном мишљењу Факултета и Националног савета најкасније два месеца пре расписивања конкурса.

На мастер академске студије може се уписати лице које има завршен учитељски/ педагошки факултет у четворогодишњем трајању (под условом да положи допунске испите из *Педагогије* и *Дидактике* по наставном плану основних академских студија), односно претходно остварених 240 ЕСПБ бодова.

Упис на студијски програм одређен је бројем расположивих места и местом кандидата на ранг листи која се утврђује на основу општег успеха постигнутог на основним академским студијама.

Избор студената и упис пријављених кандидата врши се на основу успеха у претходном школовању а према *Правилнику о упису студената на студијске програме*.

3. РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДРУГОГ НИВОА СТУДИЈА МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Тип пред- мета	Шифра предмета	Назив предмета	С	Статус предмета	Часови активне наставе				Остали часови	ЕСПБ
					П	В	Студијски истражива- чки рад	Дуги облици наставе		
НС	VM01	Теоријски проблеми дидактике	I	ОЗ	2	2				6
НС	VM02	Методологија израде научног и стручног рада	I	ОЗ	2	2				6
НС	VM03	Технологија васпитно- образовног рада	I	ОЗ	2	2				6
НС	VM04	Савремена схватања циљева васпитања и образовања	I	ОЗ	2	2				6
АО	VM05	Страни језик	I	ОЗ	1	1				3
ТМ	VM06	Изборни блок 1	I	И	2	2				6
СА	VM07	Изборни блок 2	II	И	2	2				6
	VM08	Пракса	II						165	6
		Завршни рад	II		14					15
Укупно ЕСПБ										60

Изборни блок 1: Студент бира један од понуђених предмета
(најмање 6 ЕСПБ по семестру)

Изборни блок 2: Студент бира један од понуђених предмета
(најмање 6 ЕСПБ по семестру)

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Р.б.	Шиф. пред.	Назив предмета	Сем.	ЕСПБ
Студијски предмети изборног блока 1.				
1.	VM06/1	Савремени токови методике развоја говора	I	6
2.	VM06/2	Савремени токови методике развоја почетних математичких појмова	I	6
3.	VM06/3	Савремени токови методике упознавања околине	I	6
4.	VM06/4	Савремени токови методике музичког васпитања	I	6
5.	VM06/5	Савремени токови методике физичког васпитања	I	6
6.	VM06/6	Савремени токови методике ликовног васпитања	I	6
7.	VM06/7	Савремени токови инклузивног васпитања	I	6
Студијски предмети изборног блока 2.				
1.	VM07/1	Лингвистичка основа говора деце	II	6
2.	VM07/2	Књижевни текст и развој говора деце	II	6
3.	VM07/3	Даровитост за математику у предшколском васпитању	II	6
4.	VM07/4	Математичке игре	II	6
5.	VM07/5	Теоријске основе музичке уметности	II	6
6.	VM07/6	Стилови у музици	II	6
7.	VM07/7	Дечије игре у ликовном васпитању и образовању	II	6
8.	VM07/8	Стилови у ликовној уметности	II	6
9.	VM07/9	Локомоторни апарат за кретање и физичко васпитање	II	6
10.	VM07/10	Природни облици кретања и физичка вежба	II	6
11.	VM07/11	Садржајне и сазнајне основе природе и друштва	II	6
12.	VM07/12	Евалуација садржајних основа природе и друштва	II	6
13.	VM07/13	Индивидуализација у инклузивном васпитању	II	6
14.	VM07/14	Активности деце са посебним потребама	II	6

4. ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

4.1. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

Назив предмета: **ТЕОРИЈСКИ ПРОБЛЕМИ ДИДАКТИКЕ**

Наставник: **проф. др Жана Бојовић, проф. др Данијела Василијевић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Системске основе организације наставног процеса. Кибернетички приступ настави. Асоцијативна теорија учења. Бихејвиористички модел поткрепљења. Структурализам. Развој логичких структура. Теорија кумулативног учења у настави. Развијајућа настава. Теорија етапног формирања умних радњи. Традиционалне и савремене теорије избора наставних садржаја: дидактички материјализам, дидактички формализам, дидактички утилитаризам, теорија егзепларизма, проблемско комплексна теорија, структурализам и функционални материјализам. Хуманистичке теорије личности и њихове импликације у настави и учењу (Олпортова, Масловљева теорија личности). Психоаналитичке теорије и њихове импликације у настави и учењу (С. Фројдова, Ериксонска и А. Фројд).

Практична настава

Улога наставника везана за разумевање и коришћење дидактичких идеја датих у форми модела, парадигми, закона и конструката. Практичне вежбе у примени принципа хуманистичких и психоаналитичких теорија у настави и учењу и обликовању пожељних облика понашања – васпитање послушности и васпитање свесне одговорности појединца.

ЛИТЕРАТУРА

1. Kerschensteiner, Georg (1939), *Theorie Der Bildung*, Геца Кон, Београд.
2. Вилотијевић, Младен (1996), *Системско-теоријске основе наставног процеса*, Учитељски факултет, Београд.
3. Лакета, Новак (1996), *Наставник и аутономија ученика, Настава и васпитање*, 2, Београд.
4. Пијаже, Ж. (1990), *Учење и развој*, Зборник: Когнитивни развој детета, Савез друштвава психолога Србије, Београд.
5. Радомировић, Војко (2005), *Практикум за педагошку и развојну психологију*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	50
колоквијум-и	20	
семинар-и	20		

Назив предмета: **МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА**
Наставник: **проф. др Јелена Стаматовић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Врсте научних и стручних радова. Критеријуми за избор теме. Библиографска припрема за израду рада. Израда мерних инструмената (тест знања и скала ставова и утврђивање метријских карактеристика (ваљаност, поузданост, дискриминативност, објективност). Проналажење научних извора. Коришћење научних извора. Структурални елементи научног рада. Интерпретација резултата истраживања. Језик и стил научног рада. Припрема рукописа за штампу. Евалуација научног рада. Научни и стручни скупови. Етика научног радника.

Практична настава:

Израда библиографије, пројекта истраживања, теста знања и скале ставова. Извођење истраживања. Израда извештаја истраживања и приказа публикације.

ЛИТЕРАТУРА

1. Бркић, Миленко, Кундачина, Миленко (2008), *Мерење у истраживању одгоја и образовања*, Едука, Сарајево.
2. Кундачина, Миленко, Банђур, Вељко (2007), *Академско писање*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	5	писмени испит	25
презентација пројекта истраживања	15	усмени испит	25
израда мерних инструмената	15	
презентација извештаја истраживања	15		

Назив предмета: **ТЕХНОЛОГИЈА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА**
Наставник: **проф. др Данијела Василијевић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Педагошки ефекти примене савремене информационе технологије у настави. Примена медија, метода, облика рада и организације наставе уз коришћење нових технологија. Комплексно вредновање знања коришћењем нових технологија. Дидактичко-информатичке иновације у образовању. Нове технологије у васпитно-образовном раду – предности и ограничења. Електронска књига. Електронски уџбеник. Дигитални дневник. Формирање и развој школске медијатеке. Интернет у функцији планирања, припреме, организације, реализације, вредновања васпитно-образовних активности наставника/васпитача, интернет у функцији властитог формалног, неформалног и информалног усавршавања; Усавршавање наставника/васпитача на даљину. Виртуелно окружење – предности и ограничења.

Практична настава

Компаративна анализа примене васпитно-образовне технологије у образовним системима других држава: Финска, Велика Британија, Аустралија, САД, Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина. Оспособљавање наставника за перманентно праћење и примену иновација. Практични примери интегрисаних наставних технологија у функцији подизања квалитета васпитно-образовног рада.

ЛИТЕРАТУРА

1. Василијевић, Д. (2007), *Усавршавање наставника на даљину*, „Андрологија на почетку трећег миленијума“, Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Институт за педагогију и андралогију, Београд.
2. Влаховић, Б. (1987), *Школска медијатека*, Београд.
3. Мандић, Д., Ристић, М. (2005), *Информационе технологије – европски стандарди знања*, Медијаграф, Београд.
4. Мандић, Д., Ристић, М. (2006), *Web портали и образовање на даљину у функцији подизања квалитета наставе*, Медијаграф, Београд.
5. Сузић, Н. (2005), *Педагогија за XXI вијек*, ТТ-Центар, Бања Лука.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	40
колоквијум-и	20	
семинар-и	20		

Назив предмета: **САВРЕМЕНА СХВАТАЊА ЦИЉЕВА ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА**

Наставник: **проф. др Радмила Николић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Смисао и значај остваривања савремених циљева васпитања и образовања (свестрани и аутентични развој личности као циљ васпитања; основне карактеристике света на почетку 21. века и циљеви васпитања и образовања; циљеви образовања који произилазе из „Европске димензије образовања“; развој и јачање личности; учење за знање, за рад, за живот са другима, за постојање). Компетенције за 21. век (компетенције за живот у 21. веку; кључне компетенције за целоживотно учење – европски референтни оквир; јачање когнитивних компетенција; јачање емоционалних компетенција; јачање социјалних компетенција и радно-акционих компетенција; морална димензија компетенција, естетска димензија компетенција). Самоактуализација у васпитању. Педагошка комуникација (појам, својства, структура). Квалитет образовања као циљ и исход.

Практична настава

Реализација задатака везаних за друштвено-институционални контекст васпитања. Упоредна анализа система васпитања у Европи и свету из аспекта могућности за развој компетенција за 21. век.

ЛИТЕРАТУРА

1. Вуковић, М. (2011), *Стратегија Европа 2020 – приоритети и циљеви*, рад у оквиру пројекта „Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту“.
2. Делор, Ж. (1996), *Образовање скривена ризница*, Министарство просвете РС, Београд.
3. *Европска димензија у образовању* (1997), Министарство просвете и спорта, РС, Београд.
4. Јовановић, Б. (2004), *Школа и васпитање*, Учитељски факултет, Јагодина.
5. Мандић, П. (1999), *Образовање информационе ере*, *Образовање – теорија и пракса*, 1, Руска академија образовања, Заједница учитељских факултета, Београд.
6. Поткоњак, Н. (1999), *Васпитање-школа-педагогија*, Учитељски факултет, Ужице, стр. 11–30; 36–54.
7. *Препоруке Европског парламента и савета о кључним компетенцијама за целоживотно учење* (2006/962/ЕС), Сл. гл. Европске уније, L 394/11 од 30.12.2006.
8. Сузић, Н. (2005), *Педагогија за XXI век*, ТТ Центар, Бања Лука, стр. 68–125; 164–196.
9. Хавелка, Н. (1987), *Структура личности ученика у светлу васпитно-образовних циљева и задатака*, Просвета, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	5	писмени испит	–
активност на вежбама	10	усмени испит	50
колоквијум-и	20	
самосталан рад	15		

Назив предмета: **СТРАНИ ЈЕЗИК (Руски језик)**

Наставник: **доц. др Светлана Терзић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Практична настава

Наставни план се обавља кроз вежбе. Вежбе се састоје из две тематске целине које се прожимају. Једна целина се односи на текстове у складу са одговарајућим смером мастер-васпитач. Кроз текстове студенти ће се упознати са новом лексиком у оквиру њиховог образовања из области: педагогије, и методике наставе различитих предмета. Упознаће се и са новим говорним ситуацијама у складу са одговарајућим узрастом деце предшколског узраста (која деца савлађују цртањем и кроз игру). Друга целина је фонетика и граматика која је неопходна за савладавање читања и разумевања текста, тако и за разумевање нових говорних ситуација. Из фонетике посебна пажња се посвећује правилном изговору меких сугласника и изговора самогласника који садрже јоту путем стихова и брзалица. Из граматике се обрађују: кратки придеви, предикативи, адвербијал, одричне реченице, упитне реченице, вресте сложених реченица.

ЛИТЕРАТУРА

1. Кончаревић, Ксенија (2004), *Савремена настава руског језика: садржај, организација, облици*, Београд.
2. Мароевич, Радмило (2001), *Русская граматика (в двух томах)*, Москва-Белград.
3. Пипер, Предраг (2005), *Грамматика руског језика*, Завет, Београд.
4. Терзић, Светлана (2012), *Скрипта одабраних текстова за учитеље*.

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Назив предмета: **СТРАНИ ЈЕЗИК (Енглески језик)**
Наставник: **мр Гордана Љубичић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Кратак преглед граматике енглеског језика карактеристичне за стручни енглески језик и академски начин изражавања; академско писање (писање резимеа, есеја и презентација); основе теорије превођења.

Практична настава

Развијање и усавршавање свих језичких вештина, са посебним нагласком на писању и читању. Медијација, језик као средство комуникације, енглески језик струке, образовне науке, принципи успешног превођења. Развој језичких вештина: напредне вештине читања, разумевање читањем и слушањем, дискусија, изражавање става и мишљења о темама везаним за струку, писање резимеа, извештаја и презентација. Консултације у вези са самосталним радом студента.

ЛИТЕРАТУРА

1. Murphy, R. (1990), *English Grammar in Use*, Cambridge University Press.
2. Thompson A. J., Martinet, A. V. (1994), *A Practical English Grammar*, Oxford, Oxford University Press.
3. Љубичић, Гордана (2011), *English Grammar Practice Exercises*, Учитељски факултет, Ужице.
4. *Стручна литература у писаној и електронској форми по избору студента* (из уже научне области – усмерења на мастер студијама).

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	-	усмени испит	-
колоквијум-и	-	...	
семинар-и	20		
презентација пројекта	20		

4.2. ИЗБОРНИ БЛОК 1

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ РАЗВОЈА ГОВОРА**

Наставник: **проф. др Далиборка Пурић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Језик, говор и развој говора. Говор деце и говор родитеља. Говор деце и говор васпитача. Развитак артикулације код деце. Развитак и богаћење речника – пасивни и активни речник. Књижевни текст и развој говора. Планирање васпитно-образовног рада у развоју говора.

Практична настава

Оспособљавање студената за примену стечених знања у процесу развоја говора деце.

ЛИТЕРАТУРА

1. Ботуровић, Марија (2001), *Методика развоја говора*, Шабац.
2. Бугарски, Ранко (1991), *Увод у лингвистику*, ЗУНС, Београд.
3. Васић, Смиљка (1968), *Говор нашег детета*, ЗУНС, Београд (и друга издања).
4. Васић, Смиљка (1971), *Развој артикулације код деце на узрасту од 3 до 10 година*, Научна књига, Београд.
5. Лукић, Вера (1982), *Дечја лексика*, Просвета, Београд.
6. Матић, Радомир (1985), *Методика развоја говора деце*, Нова Просвета, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ РАЗВОЈА ПОЧЕТНИХ МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА**

Наставник: **проф. др Сања Маричић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Историјски осврт на идеју предшколског математичког образовања. Значај предшколског математичког образовања. Интелектуални развој детета и развијање почетних математичких појмова. Елементи логичко-математичког мишљења у предшколском математичком образовању. Развој математичког сазнања код предшколске деце. Начела и циљеви предшколског математичког образовања. Холистички приступ у развијању почетних математичких појмова. Учење и поучавање у развијању почетних математичких појмова (интегрисано учење, кооперативно учење, учење путем откривања). Улога и значај игре у развијању математичких појмова. Стваралаштво у почетном математичком образовању. Улоге васпитача у процесу предшколског математичког образовања. Савремене технологије и медији у предшколском математичком образовању.

Практична настава

Практична примена знања у планирању, припремању и организовању активности са децом на развијању почетних математичких појмова.

ЛИТЕРАТУРА

1. Cross, C., Woods, T., Schweingruber, H. (2009), *Mathematics Learning in Early Childhood*. Washington: The National Academies Press.
2. Liebeck, P. (1995), *Kako djeca uče matematiku*. Zagreb, Educa.
3. Slunjski, E. (2011), *Kurikulum ranog odgoja*. Zagreb. Školska knjiga.
4. Каменов, Е. (2009), *Дечја игра: васпитање и образовање кроз игру*. Београд: Завод за уџбенике.
5. Маричић, С., Пурић, Д. (2013), Развијање математичких појмова у интеграцији са развојем говора посредством садржаја из књижевности за децу, у: М. Јоковић (ур.) *Наше стварање: зборник радова са осмог симпозијума са међународним учешћем „Васпитач у 21. Веку“*, Алексинац: Висока школа за васпитаче струковних студија, стр. 388–402.
6. Пијаже, Ж., Инхелдер, Б. (1982). *Интелектуални развој детета*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
7. Ћебић, М. (2006), *Почетно математичко образовање предшколске деце*. Београд: Учитељски факултет.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и	-	
семинар-и	20		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ**
Наставник: **проф. др Снежана Маринковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Вртић као контекст учења (уознавања околине). Амбијентално учење. Партиципативно учење. Непартиципативни облици учења. Показатељи активности детета. Учење путем открића. Проблемско учење. Учење по моделу.

Практична настава

Извођење и самостално креирање експерименталних ситуација. Примена истраживачких игара у вртићу. Обука у коришћењу видео-технике као подстицај развоју конзервације.

ЛИТЕРАТУРА

1. Антић, С., Јанков, Р., Пешикан, А. (ур.) (2005), Како приближити деци природне науке кроз активно учење, Институт за психологију Филозофски факултет, Београд.
2. Кораћ, Н. (1988), *Визуелни медиј и развој мишљења: видео-технике као подстицај у развоју појмова конзервације*, Порторож: The Second International Symposium, Natural Sciences in Preschool and Early Elementary Education.
3. Prashing, B. (1996), *Diversity is our strength (the learning revolution in action)*, Profile Books, New Zeland.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	-	
семинар-и	30		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ МУЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА**
Наставник: **проф. др Данијела Судзиловски**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Кроз наставу студенти се упознају са постојећом музичком литературом у којој налазе креативне садржаје преко којих се деца упознају са почетним музичким појмовима у оквиру тематских целина.

Практична настава:

Самостална анализа музичке литературе кроз вежбе и истраживачки рад.

ЛИТЕРАТУРА

1. Ђурковић-Пантелић, М. *Методика музичког васпитања деце предшколског узраста.*
2. Манастериоти, В. *Музички одгој на почетном ступњу.*
3. Матић, Е., Радош, К. *Музика и предшколско дете.*
4. Судзиловски, Д., Терзић, Е., *Музика у развојним етапама деце предшколског узраста*, Ужице: Учитељски факултет, стр. 203–210.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	–
практична настава	30	усмени испит	40
колоквијум-и	-	
семинар-и	20		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ ФИЗИЧКОГ
ВАСПИТАЊА**

Наставник: **проф. др Милован Стаматовић, проф. др Горан Шекељић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Материјално техничка основа као један од фактора квалитета физичког васпитања. Наставни програми као један од фактора квалитета физичког васпитања. Наставне технологије у физичком васпитању. Компетенције васпитача као један од фактора квалитета.

Практична настава

Активно време, физиолошки параметри и моторичка умења као параметри квалитета физичког васпитања.

ЛИТЕРАТУРА

1. Šekeljić, G., Bojović, Z. (2012), Does teaching physical education contribute to adopting a healthy lifestyle? Research in physical education, sport and health, Faculty of Physical Culture, Skopje; Republic of Macedonia, vol. 1(2), 105-112.
2. Šekeljić, G., Marinković, S., Stamatović, M. (2012), Some problems in teaching Physical education: *Current Trends in Educational Science and Practice I*, E. Szoradova (ed.): Nitra: Faculty of Education - Constantine the Philosopher University in Nitra, Faculty of Education – University of Jan Evangelista Purkyně in Usti nad Labem, Teachers Training Faculty in Užice, University of Kragujevac in Kragujevac. International Proceedings of Scientific studies, 85-93.
3. Šekeljić, G., Marković, Ž. (2008), Igranje kao metod i dečija igra kao sredstvo u fizičkom vaspitanju dece predškolskog uzrasta, *Зборник радова*, 9, 11, Учитељски факултет, Ужице.
4. Бала, Г. (2006), *Физичка активност девојчица и дечака предшколског узраста*. Факултет физичке културе, Нови Сад.
5. Јанковић, И., Прусина, И. (2009), *Приручник за васпитаче – Физичко васпитање*, збирка активности за рад у припремној групи. Стилос, Нови Сад.
6. Којић, Џиновић, Д. (2011), *Методика физичког васпитања предшколске деце*. Учитељски факултет, Београд.
7. Стурза, Милић, Н. (2012), Моторни развој и физичка активност деце предшколског узраста. Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Пупин“, Вршац.
8. Шекељић, Г., Марковић, Ж. (2008), Утицај боравка у предшколским установама на физички развој и физичке способности, *Зборник радова*, 9, 185-192, Учитељски факултет, Ужице, 79-94.
9. Милановић, Љ, Стаматовић, М. (2006), *Теорија и методика физичког васпитања за студенте учитељског факултета* (смер за васпитаче). Ужице: Учитељски факултет.
10. Стаматовић, М. (2008). Педагошке игре и њихова улога у психофизичком развоју деце предшколског узраста. *Зборник радова*, 9. Ужице: Учитељски факултет, стр. 173–184.
11. Стаматовић, М. (2010). Васпитач и учитељ у физичком васпитању деце. *Зборник радова са међународног научног скупа*, стр. 419–424. Ужице: Учитељски факултет.
12. Стаматовић, М., Милановић, Љ. (2009), *Методика физичког васпитања за студенте – васпитаче високих школа за васпитаче и учитељске факултете*. Београд: Завод за издавање уџбеника.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	испит се може организовати писмено или усмено	50
семинарски рад	40		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА**
Наставник: **доц. др Кристинка Селаковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Проблеми мотивације. Остваривање циљева у процесу занимања ликовне културе. Стваралачке активности као полазна тачка и претпоставка за достизање циља и резултата у процесу занимања ликовне културе. Социјализација деце кроз облике дечјих игара. Облици рада у ликовном васпитању и образовању, основне карактеристике и специфичности развоја дечјег ликовног стваралаштва у односу на узраст, специфичности коришћења ликовних материјала и техника и психофизичке могућности деце за њихово коришћење и разумевање.

Практична настава

Вежбе у аналитичком вредновању дечјих ликовних радова, обликовање оперативног плана, препознавање ликовних типова деце, дефинисање ликовних проблема. Коришћење, комбиновање и примена свих научених техника у прављење сцене, маске и лутке.

ЛИТЕРАТУРА

1. Бркић, Немања (1951), *Технике ликовне уметности*, Академија за ликовне уметности, Београд.
2. Дивљан, Сретко (2004), *Методика наставе ликовне културе и ликовни типови ученика*, Учитељски факултет, Јагодина.
3. Јакубин, М.(1996). *Визуелно-ликовни одгој и образовање*. Загреб. Едука.
4. Карлаварис, Богумил, Келбди Јованка (1986), *Методика ликовног васпитања*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
5. *Оријентациони програм предшколског васпитања и образовања* (2000), Министарство просвете, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и	10	
семинар-и	10		

Назив предмета: **САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ ИНКЛУЗИВНОГ
ВАСПИТАЊА**

Наставник: **доц. др Јасна Максимовић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Разматрање филозофије инклузије – појмовно, историјски и апликативно. Савремена образовна политика и инклузивни систем. Међународни и национални нормативни оквир Стратешко планирање у области инклузивног образовања Кључне промене општих схватања и праксе у раду са особама са потребом за додатном подршком. Образовне институције и образовне промене. Праведност, социјална инклузија и демократизација образовања. Осигурање квалитета и одговорности у инклузивном васпитању. Професионализам и компетенције васпитача за инклузивно васпитање. Психолошке баријере у образовним променама.

Практична настава

Право на партиципацију у образовању и однос између права детета и инклузије; Изазови пред имплементирањем делотворне инклузивне праксе; Подршка за делотворну инклузију кроз образовни систем; Системска решења у развоју компетенција васпитача за инклузивни систем подршке; Мултидисциплинарни тимски рад у инклузивном васпитању; Међународна и национална искуства у развоју институционалних и ванинституционалних облика подршке. Електроничка помагала и технике у савременој рехабилитацији особа са сметњама. Алтернативна и аугментативна комуникација.

ЛИТЕРАТУРА

1. Pantić, N., Closs, A., & Ivošević, V. (2010), Teachers for the future. Teacher development for inclusive education in the Western Balkans. Torino: European Training Foundation, стр. 23-29; 31-55; 70-94.
2. Radivojević, D. i sar. (2008), *Vodič za unapređivanje inkluzivne obrazovne prakse*. Fond za otvoreno društvo. Beograd. str. 27-47.
3. Вучковић-Шаховић, Н. (2001), *Права детета и Конвенција о правима детета*. Београд: ЈЦПД. (70 стр).
4. Митић, М. и сар. (2011), *Деца са сметњама у развоју, потребе и подршка*, Републички завод за социјалну заштиту, Београд.

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	-
колоквијум-и	-	
семинар-и	20		

4.3. ИЗБОРНИ БЛОК 2

Назив предмета: **ЛИНГВИСТИЧКА ОСНОВА ГОВОРА ДЕЦЕ**

Наставник: **доц. др Мирјана Стакић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Психолингвистичка основа развоја говора деце. Језик, говор и развој говора предшколске деце. Значај матерњег језика у целокупном образовно-васпитном процесу. Савремене методе и поступци васпитача у методици развоја говора деце.

Практична настава

Оспособљавање студената за примену стечених знања у процесу развоја говора деце.

ЛИТЕРАТУРА

1. Бугарски, Ранко (1991), *Увод у лингвистику*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
2. Васић, Смиљка (1968), *Говор вашег детета*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
3. Виготски, Лав (1971), *Учење и развој предшколског детета*, Предшколско дете, 4, Београд.
4. Виготски, Лав (1977), *Мишљење и говор*, Нолит, Београд.
5. Лукић, Вера (1970), *Дечји речник*, ЗИУ Србије, Београд.
6. Матић, Радомир (1986), *Методика развоја говора деце (до поласка у школу)*, Нова Просвета, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		

Назив предмета: **КЊИЖЕВНИ ТЕКСТ И РАЗВОЈ ГОВОРА ДЕЦЕ**
Наставник: **доц. др Љиљана Костић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Књижевни текст и развој говора деце (песме, бројалице, басне, бајке, приче и друге књижевне форме). Сlikовнице и развој говора деце. Основи поетике књижевности за децу. Драмске игре и развој говора деце.

Практична настава

Оспособљавање студената за примену стечених знања у процесу развоја говора деце.

ЛИТЕРАТУРА

1. *Збирка кратких комада за децу млађег и средњег узраста* (1968), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
2. Матић, Радомир (1985), *Методика развоја деце* (до поласка у школу), Нова Просвета, Београд.
3. Милинковић, Миомир (1999), *Хоризонти детињства*, Огледи и студије из књижевности, Учитељски факултет, Ужице.
4. Милинковић, Миомир (2006), *Страни писци за децу и младе*, Легенда, Чачак.
5. Милинковић, Миомир (2010), *Нацрт за периодизацију српске књижевности за децу*, Змајеве дечје игре, Нови Сад.
6. Милинковић, Миомир (2012), *Бајковите форме у књижевност за децу и младе*, Учитељски факултет, Ужице
7. Милинковић, Миомир (2012), *Књижевност за децу и младе – поетика*, Учитељски факултет, Ужице
8. Мисаиловић, Миленко (1991), *Дете и позоришна уметност*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
9. Петровић, Тихомир (2001), *Историја српске књижевности за децу*, Учитељски факултет, Врање.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	20	
семинар-и	10		

Назив предмета: **ДАРОВИТОСТ ЗА МАТЕМАТИКУ У ПРЕДШКОЛСКОМ
ВАСПИТАЊУ**

Наставник: **проф. др Сања Маричић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Појмовно одређене даровитости. Теорије даровитости (Рензили, Таненбаум, Гање, Стернберг). Даровитост за математику. Препознавање и идентификација деце потенцијално даровите за математику. Предрасуде о даровитости. Значај ране идентификације даровитости за математику. Сарадња са родитељима на плану препознавања и рада са децом потенцијално даровитом за математику. Облици васпитно-образовног рада са децом потенцијално даровитом за математику у оквиру слободних и усмерених активности. Планирање рада са децом потенцијално даровитом за математику. Игра у раду са децом потенцијално даровитом за математику. Улога васпитача у раду са децом потенцијално даровитом за математику.

Практична настава

Практична примена знања у препознавању, планирању, припремању и организовању активности у раду са децом потенцијално даровитом за математику у предшколском васпитању и образовању и истраживању проблема у овој области.

ЛИТЕРАТУРА

1. Cvetković-Lay, J. (2002), *Ja hoću i mogu više*. Zagreb: Alinea.
2. Cvetković-Lay, J. (2010), *Darovito je, što ću sa sobom?* Zagreb: Alinea.
3. Geoge, R. (2005), *Obrazovanje darovitih*. Zagreb: Educa.
4. Maksić, S. (1998). *Darovito dete u školi*. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.
5. Pavleković, M. (2009), *Matematika i nadareni učenici*. Zagreb: Element.
6. Winner, E. (2005), *Darovita djeca: mitovi i stvarnost*. Ostvarenje.
7. Каменов, Е. (2009), *Дечја игра: васпитање и образовање кроз игру*. Београд: Завод за уџбенике.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>Поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>Поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и	-		
семинар-и	20		

Назив предмета: МАТЕМАТИЧКЕ ИГРЕ
Наставник: доц. др Оливера Марковић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

1. Порекло математичког мишљења; аритметичко и рано-алгебарско мишљење; геометријско мишљење; фундаментални математички појмови у доменима; развој, природа и специфичност почетног математичког сазнања; подстицај, изградња и формирање математичких појмова.
2. Историјски развој игре; појам и врсте игара; дидактичке игре; конструктивне игре; игра као метода рада у развијању почетних математичких појмова; игра као средство и облик учења предшколског детета; психологија дечје игре.

Практична настава

Решавање што више практичних задатака уз симулирање ситуација која се може применити конкретно у раду са предшколском децом.

ЛИТЕРАТУРА

1. Ељкоњин, Б. Д. (1978), *Психологија дечје игре*, Београд.
2. Костић, Ж. (1963), *Између игре и математике*, Београд.
3. Малиновић, Т., Малиновић-Јовановић, Н. (2007), *Методика развијања почетних математичких појмова*, СБЕН, Ниш.
4. Марјановић, М. (1975), *Математичке игре*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
5. Тошић, Р. (1989), *Математичке игре*; Агенција „Ваљевац“, Ваљево.
6. Трнавац, Н. (1991), *Дидактичке игре*, ЗУНС, Београд.
7. Шимић, Г. (2000), *Игром до математике*, Шабац.
8. Шпијуновић, К. (2005), *Стваралачко мишљење и математичко образовање*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	30
израда самосталног рада	10	усмени испит	20
анализа самосталних радова	20	
учешће у групним пројектима	10		

Назив предмета: **ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ**
Наставник: **проф. др Данијела Судзиловски**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Садржај обухвата основе музичке уметности где се подразумева владање научно-уметничким областима из теорије музике (интервали, акорди, лествице, тоналитет), солфеђа (репродуковање мелодијских и ритамских примера), познавања основа хармонизације (хармонизовање мелодија уз употребу квинтакорада главних и споредних ступњева и доминантног септакорда) и владања инструментом (примена вештине читања нотног записа на инструменту у разним тоналитетима са транспозицијом).

Практична настава

Практична настава подразумева свирање, солфеђирање и израду хармонизације.

ЛИТЕРАТУРА

1. Popović, Borivoje (1985), *Solfedo III*, Savez društava muzičkih i baletskih pedagoga Srbije, Beograd.
2. Popović, Borivoje (1988), *Solfedo II*, Udruženje muzičkih pedagoga Srbije, Beograd.
3. Popović, Borivoje (2002), *Solfedo I*, Savez društava muzičkih i baletskih pedagoga Srbije, Beograd.
4. Судзиловски, Данијела, Терзић, Емеше (2008), *Вокално-инструментална настава*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	40
колоквијум-и	30	
семинар-и	20		

Назив предмета: **СТИЛОВИ У МУЗИЦИ**
Наставник: **проф. др Данијела Судзиловски**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Класификација музичких садржаја за певање, свирање и слушање по одговарајућим критеријумима (узраст деце, карактер композиције, естетска вредност, васпитна порука). Упознавање врсте, облика, форми, жанрова и стилова у музици.

Практична настава

Садржај обухвата анализу песама и литературе за слушање.

ЛИТЕРАТУРА

1. Zatkalik, Miloš, Nedić, Milena, Vlajić, Smiljana (2003), *Muzička analiza I*, CD-Rom, Clio, Beograd.
2. Перичић, Властимир (1972), *Кратак преглед хармонских стилова*, Факултет музичке уметности, Београд.
3. Судзиловски, Данијела, Терзић, Емеше (2008), *Вокално-инструментална настава*, Учитељски факултет, Ужице.
4. Пејовић, Роксанда (1991), *Историја музике*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
5. Маринковић, Соња (2000), *Историја српске музике*, Завод за уџбенике, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	40
колоквијум-и	30	
семинар-и	20		

Назив предмета: **ДЕЧЈЕ ИГРЕ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ**
Наставник: **доц. др Кристинка Селаковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Образовно-васпитни потенцијал игре у ликовним активностима, развојна димензија игровних интеракција деце и одраслих, васпитач као стваралац игре, теорије раног развоја, васпитања и образовања: експлицитне и имплицитне у предшколском курикулуму у ликовном васпитању, релације између предшколског курикулума ликовног васпитања и развојних теорија: мултидимензијалност, комплексност, динамичност и развојност, истраживања о игри у предшколском узрасту, узајамност и међузависност игре и предшколског курикулума ликовног васпитања, игра као саставни део курикулума ликовног васпитања Дечје игре, врсте и циљеви игара.

Практична настава

Теоријска анализа дечје литературе са мотивима игре добра и зла, правде и неправде, рада и нерада. Рад у креативним радионицама. Практична израда дечјих лутака као јунака из књижевности за децу. Израда маски, костима, дечје сценографије, шминке. Корелација са музичким и драмским садржајима.

ЛИТЕРАТУРА

1. Duran, M. (2003), *Dijete i igra*. Zagreb: Slap.
2. Garvey, C. (1990), *Play*. Cambridge, MA: Harvard University Press. 35.
3. Goldberg S. (2003), *Razvojne igre za predškolsko dijete*. Zagreb: Ostvarenje d.o.o.
4. Бркић, Немања (1951), *Технике ликовне уметности*, Академија за ликовне уметности, Београд.
5. Дивљан, Сретко (2004), *Методика наставе ликовне културе и ликовни типови ученика*, Учитељски факултет, Јагодина.
6. Карлаварис, Богумил, Келбди, Јованка (1986), *Методика ликовног васпитања*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
7. *Оријентациони програм предшколског васпитања и образовања* (2000), Министарство просвете, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и	10	
семинар-и	10		

Назив предмета: **СТИЛОВИ У ЛИКОВНОЈ УМЕТНОСТИ**

Наставник: **доц. др Кристинка Селаковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Појам уметности. Потреба за уметничким изражавањем и потреба за уметничким доживљајем код деце и одраслих људи. Начини изражавања у уметничком делу. Мотиви у уметности. Појам теме у уметности и технички начини реализације теме. Уметник као посредник између појава у природи, људском друштву, души човека и уметника. Презентација уметничког дела. Значај уметничких манифестација за васпитање деце и формирање ликовне и опште културе. Уметничко дело као синтеза свести. Како тумачити историјску епоху и стил, ученицима основне и средње школе и одраслима. Планови уметничког дела и садржај свести свога времена.

Практична настава

Естетска анализа уметничких дела из области ликовних уметности, примењених уметности и архитектуре у корелацији са књижевности и друштвено-економским стањем епохе о којој се ради.

ЛИТЕРАТУРА

1. Архајм, Р. (1987), *Уметност и визуелно запажање*, Универзитет уметности, Београд.
2. Васић, П. (1959), *Увод у ликовну уметност*, Народна књига, Београд.
3. Дивљан, С. (2000), *Подстицање и развијање ликовног стваралаштва ученика*, Учитељски факултет, Јагодина.
4. *Историја уметности у Србији XX века*, први том радикалне уметничке праксе, Орион арт.
5. *Оријентациони распоред васпитно-образовног рада са дидактичко-методичким упутствима за 1. разред основне школе* (1995), Учитељски факултет и Центар за усавршавање руководиоца у образовању, Београд.
6. *Оријентациони распоред васпитно-образовног рада са дидактичко-методичким упутствима за 2. разред основне школе* (1995), Учитељски факултет и Центар за усавршавање руководиоца у образовању, Београд.
7. *Оријентациони распоред васпитно-образовног рада са дидактичко-методичким упутствима за 3. разред основне школе* (1995), Учитељски факултет и Центар за усавршавање руководиоца у образовању, Београд.
8. *Оријентациони распоред васпитно-образовног рада са дидактичко-методичким упутствима за 4. разред основне школе* (1995), Учитељски факултет и Центар за усавршавање руководиоца у образовању, Београд.
9. Шуваковић, М. (1999), *Појмовник модерне и постмодерне ликовне уметности и теорије после 1950. године*, Београд-Нови Сад.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	–
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и	10	
семинар-и	10		

Назив предмета: **ПРИРОДНИ ОБЛИЦИ КРЕТАЊА И ФИЗИЧКА ВЕЖБА**
Наставник: **проф. др Горан Шекељић, проф. др Милован Стаматовић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Природни облици кретања као средство физичког васпитања. Појам и дефиниција физичке вежбе као средства физичког васпитања. Улога природних облика кретања и физичке вежбе у физичком развоју детета и њихова примена у различитим природним условима.

Практична настава

Практичан приказ свих облика природних кретања. Приказ вежби обликовања и њихова димензионалност. Практична примена природних облика кретања и физичких вежби у различитим природним условима и развој моторичких способности.

ЛИТЕРАТУРА

1. Вишњић, Д., Јовановић, А., Милетић, К. (2004), *Теорија и методика физичког васпитања*, Факултет спорта и физичког васпитања, Београд.
2. Кукољ, М. (1996), *Опита антропомоторика*, Факултет за физичко васпитање, Београд.
3. Милановић, Љ., Стаматовић, М. (2006), *Теорија и методика физичког васпитања (за васпитаче)*, Учитељски факултет, Ужице.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	30	усмени испит	30
колоквијум-и	-	практичан испит	20
семинар-и	10		

Назив предмета: **ЛОКОМОТОРНИ АПАРАТ ЗА КРЕТАЊЕ И ФИЗИЧКО
ВАСПИТАЊЕ**

Наставник: **проф. др Горан Шекељић, проф. др Милован Стаматовић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Анатомско-физиолошке основе телесног кретања. Биомеханичке основе кретних активности. Улога физичког васпитања у развијању и усавршавању локомоторног апарата за кретање.

Практична настава

Примена различитих природних облика кретања и њихова биомеханичка анализа. Примена и усавршавање различитих кретних способности у различитим природним условима.

ЛИТЕРАТУРА

1. Милановић, Љ., Стаматовић, М. (2006), *Теорија и методика физичког васпитања* (за васпитаче), Учитељски факултет, Ужице.
2. Кукољ, М. (1996), *Општа антропомоторика*, Факултет за физичко васпитање, Београд.
3. Милановић, Љ. (2004), *300 игара за најмлађе*, Завод за издавање уџбеника, Београд.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	30	усмени испит	30
колоквијум-и	-	практичан испит	20
семинар-и	10		

Назив предмета: **САДРЖАЈНЕ И САЗНАЈНЕ ОСНОВЕ ПРИРОДЕ И ДРУШТВА**
Наставник: **проф. др Снежана Маринковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Мултидисциплинарни приступ структурирању програмских садржаја природе и друштва са становишта савремених теорија избора наставних садржаја (теорија егземпларизма, проблемско комплексна теорија, структурализам и функционални материјализам); међусобне везе (корелација) између садржаја различитих предметних области; везе које се односе на распоред појединих тема, питања и задатака; везе које омогућују коришћење знања из других предмета; везе које се користе за разматрање питања сродних предмета.

Практична настава

Анализа и утврђивање заступљености садржајних елемената различитих наставних предмета у наставном програму и њихови међусобни односи; анализа вантекстуалних компоненти уџбеника (илустрације, питања, задаци, објашњења) природе и друштва у односу на њихову садржајну и сазнајну функцију и научну дисциплину из које су изведене.

ЛИТЕРАТУРА

1. Антић, С. (2007), *Заблуде у знању које остају упркос школском учењу*, *Зборник Института за педагошка истраживања*, вол. 39, Но 1., Институт за педагошка истраживања, Београд, стр. 48–68.
2. Василијевић, Д. (2004), *Формирање појмова о природи*, Учитељски факултет, Ужице.
3. Ивић, И., Пешикан, А., Антић, С. (2008), *Водич за добар уџбеник: општи стандарди квалитета уџбеника*, Платонеум, Нови Сад.
4. Игњатовић, Савић, Н. (1990), *Педагошке импликације теорије Виготског*, *Психологија*, Вол. XXIII, бр. 1.
5. Лазаревић, Ж., Банђур, В. (2001), *Методика наставе природе и друштва, познавања природе и познавања друштва*, Учитељски факултет Јагодина-Београд.
6. Пешикан, А. (2003), *Настава и развој друштвених појмова код деце*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	-	
семинар-и	30		

Назив предмета: **ЕВАЛУАЦИЈА САДРЖАЈНИХ ОСНОВА ПРИРОДЕ И ДРУШТВА**

Наставник: **проф. др Снежана Маринковић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Природа наставне ситуације и природа активности ученика. Параметри квалитета наставе. Модели оцене квалитета часа. Технике анализе. Теоријска одређења процеса учења и апликације на природу ученика. Различити модели и проблеми конструкције уџбеника. Различити методолошки приступи у оцени квалитета уџбеника. Значај и компоненте вредновања ученика. Врсте, праћења, посматрања и оцењивања у настави природе и друштва. Компоненте праћења и вредновања рада и постигнућа ученика. Самовредновање ученика. Интерна и екстерна евалуација.

Практична настава

Практична примена техника анализе часа. Дорада наставне ситуације на основу обављене анализе. Практична примена једноставнијих анализа садржаја у анализи уџбеника. Обука у прављењу тестова, праћењу, посматрању и вредновању рада ученика.

ЛИТЕРАТУРА

1. Вилотијевић, Младен (1995), *Дидактичке ефикасности наставног часа*, Центар за усавршавање руководилица у образовању, Београд.
2. Ивић, И. (1976а), Скица за једну психологију основношколских уџбеника I, Интелектуални развој деце и уџбеник, *Психологија*, вол. 9, 1-2, стр. 25–45.
3. Ивић, И. (1976б), Скица за једну психологију основношколских уџбеника II, Облици учења и уџбеник, *Психологија*, вол. 9, 3-4, стр. 61–74.
4. Ивић, И., Пешикан, А., Антић, С. (2008), *Водич за добар уџбеник: општи стандарди квалитета уџбеника*, Платонеум, Нови Сад.
5. Пешикан, А., Јанковић, С. (1998), *Анализа уџбеника и радне свеске за предмет Познавање друштва за IV разред основне школе*, *Психологија*, 1-2, стр. 137–152.
6. Хебиб, Емина (1995), *Вредновање рада наставника – једна компонента система евалуације васпитно-образовног процеса*, *Настава и васпитање*, вол. 44, бр. 1-2, стр. 83–95.

Оцењивање (максимални број поена 100)			
<i>Предиспитне обавезе</i>	<i>поена</i>	<i>Завршни испит</i>	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	-	
семинар-и	30		

Назив предмета: **ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈА У ИНКЛУЗИВНОМ ВАСПИТАЊУ**
Наставник: **проф. др Лидија Златић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Теоријски оквир укључује упознавање са приступима погодним за прилагођавање исхода, стандарда знања и вештина и садржаја у складу са потребама детета и његовим процењеним могућностима. Упознавање са различитим стратегијама и поступцима за подршку које укључују методе и поступке за прилагођавање и индивидуализацију. Упознавање са различитим курикуларним теоријама и методским искуствима. Анализа искустава из САД-а, Енглеске, Немачке и Аустрије. Евалуација у индивидуализацији и примени индивидуалног плана.

Практична настава

Анализе студије случаја дискусија и развијање критичких приступа у анализи примењених видова подршке у оквиру анализираних студије случаја. Симулациони приступ: реализација активности у хетерогеној групи – „In hous“ методски приступ. Примена асистивне технологије у васпитном раду.

ЛИТЕРАТУРА

1. Voillet, D. (2010), *Изазови интегрираног одгоја и образовања*, Загреб: Школска књига. Загреб.
2. Виготски, Л. (1996), *Основи дефектологије*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
3. Косталник, М. (2004), *Деца са посебним потребама*, Загреб: Едука.
4. Превишић, В. (2007), *Курикулум теорија-методологија-садржај-структура*.
5. Хрњица и група аутора (2008). *Школа по мери детета*, Београд: Save The Children.
6. Хрњица, С. (1997), *Дете са развојним сметњама у основној школи*, Београд: Учитељски факултет.

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	20	усмени испит	-
колоквијум-и	-	
семинар-и	10		

Назив предмета: **АКТИВНОСТИ ДЕЦЕ СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА**
Наставник: **доц. др Јасна Максимовић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Игра као социокултурни феномен; Игра и развој деце са сметњама. Појам, важност и карактеристике игре деце са сметњама у развоју. Избор играчака и организација игре за слепу децу. Дефинисање појма сензорне интеграције. Реедукација психомоторике – покрет као терапијска метода. Игре деце са сензорним оштећењима. Активности деце са интелектуалним дефицитом. Организација игре код деце са перварзивним поремећајима. Покрет и тело као окоснице игровних активности.

Практична настава

Игра као облик стимулације детета са сметњом у развоју. Карактеристике истраживачких игара код деце са сметњама у развоју. Карактеристике енергетских игара. Карактеристике игара за развој вештина код деце са сметњама у развоју, карактеристике социјалних и имагинативних игара. Карактеристике проблемских игара код деце са сметњама. Реедукација психомоторике и општи реедукативни третман.

ЛИТЕРАТУРА

1. Bala, G., & Popović, B. (2007), *Motoričke sposobnosti predškolske dece. U: Antropološke karakteristike i sposobnosti predškolske dece (Urednik G.Bala)*, Novi Sad: Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, 101-150.
2. Bojanin, S. (1985), *Neuropsihologija razvojnog doba i opšti reedukativni metod*. Beograd: Zavod za izdavanje udžbenika.
3. Golubović, Š., Maksimović, J., Golubović, B., Glumbić, N. (2012), Effect of exercise on physical fitness in children with intellectual disability; *Research in Developmental Disabilities*. New York College Learning Skills Association, Volume 33, Issue 2 (March-April), str. 608-614.
4. Gulliford, R. Ed. (1992), *Special Education Needs*. G. Upton, London.
5. Kiš-Glavaš, L., Teodorović, B., Levandovski, D. (1997), Program bazične perceptivno-motoričke stimulacije, Fakultet za defektologiju, Defektološka biblioteka, Stručni niz, knj. 15.
6. Џиновић-Којић, Д. (2008), *Од игре до здравља*, Учитељски факултет, Београд.

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	-
колоквијум-и	-	
семинар-и	20		

4.4. ПРАКСА СТУДЕНАТА

САДРЖАЈ ПРАКСЕ

Пракса се заснива искључиво на самосталном и истраживачком раду студената уз стручно вођење ментора – наставника методичке групе предмета. Организује се на крају другог семестра након положених испита из првог семестра и представља погодно поље самосталног рада које му значајно може помоћи у изради завршног рада. Студент треба да покаже да поседује неопходно знање и дидактичко-методичке вештине и компетенције за самосталан рад са децом предшколског узраста. Студент треба да применом стечених знања активности организује на вишем нивоу који је резултат добре осмишљености, примене иновативних поступака, максималног активирања деце и уважавање свих дидактичко-методичких принципа и специфичности деце и предшколске установе. Студент ће по први пут испробавати и уводити савремене дидактичке и васпитно-образовне системе, пратити њихове ефекте и резултате и сазнања користити у свом даљем раду. Кроз задатке које ће реализовати у току праксе, посебне поступке васпитно-образовног рада користиће у раду са даровитом децом и децом са сметњама и тешкоћама у развоју, као и децом из социјално-депривираних средина и маргиналних социјалних група.

Оцењивање (максимални број поена 100)
--

О свом раду води се Дневник праксе, а вредновање реализованих садржаја праксе врше наставници одређених методика наставе кроз приписивање предвиђеног броја ЕСПБ бодова.
--

Координатор праксе: доц. др Јасна Максимовић

4.5. ЗАВРШНИ РАД

Завршни мастер рад представља самосталан истраживачки рад студента у коме он применом знања из методологије педагошких истраживања у области дидактичко-методичких наука (по сопственом избору уже области) теоријско-емпиријским путем обрађује одабрани проблем. Избор проблема за који ће се студент определити зависи од његове осетљивости за проблеме у датој области и заинтересованости за одређена питања наставне, односно васпитно-образовне праксе.

Садржај рада треба да обухвати избор проблема, проналажење релевантне литературе и темељно упознавање проблема; израду пројекта истраживања; израду инструмената и спровођење истраживања; обраду добијених података; прецизно извештавање резултата истраживања и закључци. Завршни мастер рад се може радити из сваке од ужих области, односно предмета из студијског програма мастер академских студија.

Поступак избора теме завршног рада регулисан је Правилником о мастер академским студијама (у прилогу).

Оцењивање (максимални број поена 100)	
Завршна оцена рада	Поени
Самостално сналажење у обради теме и проналажење релевантне литературе	30
Оригиналност у избору одговарајуће методологије	30
Ниво обраде података и њихова елаборација	20
Јасноћа темељног и усменог (на одбрани) излагања идеја, аргументација и практична вредност налаза	20

У П У Т С Т В О

за праксу студената на мастер академским студијама

Пракса студената на мастер академским студијама организује се у предшколској установи или припремним групама при основној школи у трајању од 165 радних сати, континуирано на крају другог семестра. Сви студенти су обавезни да испуне ову обавезу како би се предвиђени програм реализовао.

Студенти који су запослени у предшколској установи, обавезни су да донесу потврду о запослености (потврда треба да садржи податке о дужини радног стажа у тој васпитно-образовној организацији и статусу – рад на одређено или неодређено време и до када, оверена од стране овлашћеног лица). Незапослени студенти праксу ће обавити у васпитнообразовној установи коју одаберу сами (може у свом месту боравка, а потребно је да пре одласка након изабране школе/вртића у студентској служби узму: писмо факултета и бланко потврду о обављеној пракси.

О обављеној пракси студент води *Дневник праксе* о свим активностима у школи у току праксе, а посебно о задацима које студент добије од наставника методике (изборног блока), а које су у вези са израдом мастер рада. Зато је неопходно да се студент консултује, пре одласка на праксу и са наставником методике из које ће радити или је већ одабрао тему мастер рада.

Након обављене праксе студент ће донети *Дневник праксе* наставнику методике на увид, који ће дневник потписати и уписати запажања описном оценом.

Студент оверену потврду о пракси и потписан *Дневник* доноси у студентску службу уз пријаву за праксу (пријава за испит) након чега ће му бити приписан одређени број ЕСПБ бодова (6 бодова).

Циљ праксе је даље усавршавање праксе и примена знања стечених на основним студијама; оспособљавање за самостално планирање и организацију васпитно-образовног процеса и интензивнијом применом савремених васпитних облика и система који доприносе развоју логичког и критичког мишљења деце предшколског узраста и самосталном решавању проблема; оспособљавање за примену стечених знања и способности у решавању сложенијих проблема у васпитно-образовном раду и свим осталим активностима у предшколској установи; оспособљавање за истраживање и критичко промишљање васпитно-образовне праксе са циљем њеног даљег усавршавања и унапређивања; овладавање техникама и методама праћења и вредновања резултата рада и постигнућа деце применом валиднијих и сложенијих метода и поступака вредновања.

Очекивани исходи: Оспособљеност за самосталну реализацију активности у предшколској установи и критичко промишљање сопствене

педагошке праксе; оспособљеност за унапређивање сопственог рада на основу резултата сопственог истраживања и истраживања других; оспособљеност за комуницирање на стручном и ширем плану; овладавање техникама и „алатима“ даљег личног образовања и усавршавања уз коришћење савремених информатичких средстава и овладавање вештином академског писања.

Садржај стручне праксе: Пракса се заснива искључиво на самосталном и истраживачком раду студената уз стручно вођење ментора – наставника методичке групе предмета. Студент треба да покаже да поседује неопходно знање и дидактичко-методичке вештине и компетенције за самосталан рад са децом предшколског узраста. Студент треба да применом стечених знања активности организује на вишем нивоу који је резултат добре осмишљености, примене иновативних поступака, максималног активирања деце и уважавање свих дидактичко-методичких принципа и специфичности деце и предшколске установе. Студент ће по први пут испробавати и уводити савремене дидактичке и васпитно-образовне системе, пратити њихове ефекте и резултате и сазнања користити у свом даљем раду. Кроз задатке које ће реализовати у току праксе, посебне поступке васпитно-образовног рада користиће у раду са даровитом децом и децом са сметњама и тешкоћама у развоју, као и децом из социјално-депривираних средина и маргиналних социјалних група.